

Norsk Fosterhjemsforening har innspill til Prop. 1 S for Barne- og familiedepartementet knyttet til kommunalt barnevern i kapittel 854 og til statlig barnevern i kap 855.

1. Foreningens budsjettinnspill

Foreningen støtter bevilgning i statsbudsjettet som styrker statlig barnevern; med midler til styrking av tilbud fra statlige og ideelle institusjoner og økt antall statlige og ideelle spesialiserte fosterhjem, samt midler avsatt til gjennomføring av klageordning for fosterhjem.

Foreningen ber komiteen om at følgende ivaretas i budsjettet:

- Ytterligere økning av midler avsatt til tverrfaglig helsekartlegging, slik at helsekunnskap ligger til grunn for valg av rett tiltak til barnet.
- Plikt for staten til å tilby spesialisert fosterhjem der kommunen ber om det.
- At rammetilskudd til kommunene fullfinansierer følgende:
 - De faglige kunnskapsbaserte økonomiske rammebetingelsene i fosterhjemsstrategien
 - Trygge arbeidsforhold for frikjøpte fosterforeldre, slik som tjenestepensjon, sykepengeforsikring og yrkesskadeforsikring
 - At man sikrer tilstrekkelig midler til å ivareta forsterkingstiltak i kommunale fosterhjem, slik som veiledning, frikjøp, avlastning, m.m.
- Økte midler til styrket foreldrestøtte til barn som bor i fosterhjem, samt relasjonelt arbeid og samarbeid mellom foreldre og fosterforeldre – de viktige voksne rundt barnet
- Økte midler til ettervern til unge voksne

Alle midlene bør øremerkes!

2. Bakgrunn og overordnet begrunnelse for budsjettinnspill

Hensynet til ivaretagelse av fosterbarnets behov er begrunnelse for alle våre innspill. I dag har vi en fosterhjemskrise! Stadig høyere andel fosterforeldre ønsker ikke å anbefale andre å bli fosterhjem. En høy andel fosterforeldre viser til barnets store helse og omsorgsbehov og at oppdraget er mer krevende enn forutsatt samt at det er fravær av rettsikkerhet og forutsigbarhet. Mange barn i fosterhjem opplever ikke- planlagte flyttinger flere ganger i løpet av sin tid under offentlig omsorg.

Det er samfunnsøkonomisk meget lønnsomt å bruke midler på å sikre barn gode fosterhjemstiltak! Rapport fra Menon Economics viser at 1 krone inn i fosterhjemstiltak gir 11 kroner tilbake til samfunnet. (Rapporten heter samfunnsøkonomisk verdi av fosterhjem.) I Fosterhjemsundersøkelsen 2023, hvor over 1500 fosterforeldre og over 200 ungdommer deltok, har vi pekt på utfordringer og tiltak på fosterhjemsfeltet. Rapporten fra Menon og Fosterhjemsundersøkelsen 2023 finner man på foreningens nettside ved å søke fosterhjemsforening.no fosterhjemsundersøkelse 2023

9 av 10 barn som ikke kan bo i foreldrehjem bor i fosterhjem, og da i hovedsak i kommunale fosterhjem. Mange av barna har store helse- og omsorgsbehov. De har i dag ingen sikkerhet for at deres rett til forsvarlige tiltak og behov for spesialiserte tiltak ivaretas i systemet. Det kan være tilfeldig hva slags barnevernstiltak de utsatte barna og deres familier får, da dette er opp til den enkelte kommune. Barn som flytter inn i kommunale fosterhjem har ofte større helse- og omsorgsbehov enn det fosterhjemmet får forespeilet, da barnevernets kunnskap om barnet kan være mangelfull.

I dag er det kun proveny finansiering av barnevernsreformen og det endringsarbeidet som skal gjennomføres. Rammetilskuddet treffer ulikt i ulike kommuner. Det er videre opp til politiske prioriteringer i hver enkelt kommune hvordan man bruker rammeoverføring fra staten i forhold til barneverntiltak. Det er stort press på kommuneøkonomien og det setter tiltak til barn i fosterhjem i en situasjon der vi ofte får høre at det blir avslag på stabiliserende tiltak til barn i fosterhjem og unge under ettervern, pga økonomi og ikke ut ifra hensynet til barnets beste og faglige begrunnelser. Dette er ikke holdbart.

Vi spør om de faglige kunnskapsbaserte økonomiske rammebetingelsene i fosterhjemsstrategien er fullfinansiert i overføring til kommunene basert på kunnskap om de faktiske behovene – er dette kartlagt?

Vi anser man må øremerke midler til forsterkningstiltak inn i fosterhjemmet slik at fosterhjemmet holdes stabilt og blir et forsvarlig tiltak som ivaretar barnets helse og omsorgsbehov. Frikjøpte fosterforeldre har i dag svært usikre arbeidsforhold og er uten vern. Disse fosterforeldrene må sikres slik at de ikke blir pensjonstapere og risikerer sin tilknytning til arbeidslivet og familiens økonomiske stabilitet fordi de tok på seg et fosterhjemsoppdrag som krever frikjøp pga barnets behov.

Barn med store helse- og omsorgsbehov har i dag ikke krav på statlige spesialiserte fosterhjemstiltak. Staten ved Bufetat har ikke plikt til å formidle spesialiserte fosterhjem til kommunen, selv om barnet har behov for det og kommunen ber om det. Mange barn i kommunale fosterhjem burde vært plassert i spesialiserte fosterhjem. Mange bor i kommunale fosterhjem, med varierende kvalitet og kompetanse på tiltak. *Selv om Bufetat iht lov ikke har bistandsplikt på å levere spesialiserte fosterhjem så må Stortinget i budsjettarbeidet kunne treffe et anmodningsvedtak til regjeringen og be departementet pålegge Bufetat om å imøtekomme behovet for spesialiserte fosterhjem.*

Det må sikres midler for å få til et godt samarbeid mellom foreldre og fosterforeldre til barnets beste. Gode relasjoner og godt samarbeid er suksessfaktor for gode samvær, der samvær er til det beste for barnet. Med føringer fra EMD er det viktig at barneverntjenesten får mer ressurser til oppfølging av barnets foreldre.

Det er behov for økte midler til ettervern til unge voksne. Mange ungdommer som trenger ettervern, opplever at hensyn til kommunens økonomi blir styrende for valg av tiltak.

Oslo, 13. Oktober 2023

Tone Granaas, Generalsekretær Norsk Fosterhjemsforening